МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ

ЗА 8. РАЗРЕД

Београд, 2015.

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред вама је тест знања из географије за 8. разред. Питања обухватају градиво редовне и додатне наставе 5, 6 и 8. разреда. На крају сваког питања (број у загради) уписан је број могућих бодова којима се вреднују одговори.

На текстуална питања одговор је потребно написати читко, без прецртавања, обавезно хемијском оловком. Поједини задаци садрже вишеструки избор. Потребно је пронаћи тачан или тачне одговоре и заокружити слова које се налазе испред њих. Ако заокружите више одговора од траженог броја, задатак се неће признати. Код задатака типа допуњавања, захтев је дат у облику непотпуног исказа. Потребно је допунити или завршити реченице да би исказ био тачан и јасан. Код неких питања задаци су дати у две колоне. Ваш задатак је да повежете, тј. "спарите" податке из колона, тако што ћете читко уписивати слова из једне колоне на линије које се налазе испред друге колоне (спаривања стрелицама или дописивање неће се вредновати). Код задатака где се тражи да упишете одговоре на линије, упишите их јасно и тачно, без накнадног прецртавања и дописивања одговора.
На директна питања потребно је одговорити кратко и јасно. Прецртавање или накнадно дописивање одговора се неће вредновати.
Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршите раније, тихо и без ометања других такмичара можете изаћи из учионице.

Желимо вам пуно успеха у раду!

Задатке предложили:

Мср Горица Станојевић,
Сузана Ловић, дипломирани географ

Рецензент:

Др Љиљана Живковић

1. На линији испод питања напиши тачан одговор.

На географској карти размера 1: 2 500 000 растојање између две тачке је 5 cm. Колико је растојање у природи између те две тачке изражено у километрима (km)?

_____

(2)

2. Уписивањем одговарајућих слова на линије повежи градове са упадним углом Сунчевих зрака у њима у јуну месецу.

а) 58° _____ Праг
б) 70° _____ Хелсинки
в) 64° _____ Атина
г) 54° _____ Копенхаген
д) 76° _____ Сарајево

(5 x 1 = 5)

3. На основу приложене слике одговори на питања.

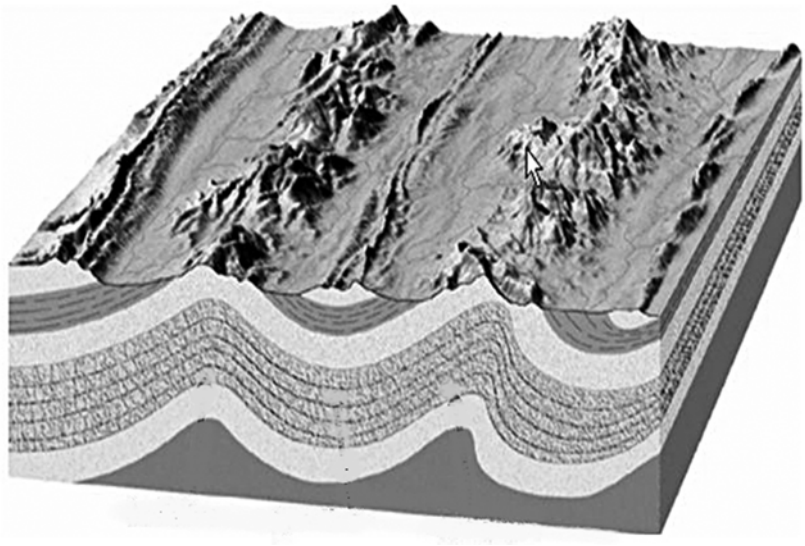

А) У наредним реченицама тамним словима су написани појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Подвуци тачне појмове.

а) Приказани облик рељефа је настао доминантним дејством **егзогених** / **ендогених** сила.
б) За постанак приказаног рељефа кључни су били процеси **набирања** / **раседања**.

Б) Подвуци планину која није настала на тај начин:

Карпати, Динариди, Стара планина, Јухор

(2 x 2 + 2 = 6)

4. Поред тачних тврдњи упиши слово Т, а поред нетачних слово Н.

а) На вишим теренима ваздух је ређи у односу на ниже терене. ____
б) На већим нагибима терена (горњи део слива), речно корито исте реке је шире и дубље у односу на терен са мањим нагибом (доњи део слива). ____
в) Меркалијева скала има 9 степени. ____
г) Крашки терени имају густу мрежу површинских водотока. ____
д) Ефектом стаклене баште се повећава температура атмосфере. ____

(5 x 2 = 10)

5. У наредним реченицама, које се односе на приложену слику, тамним словима су написани појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Погледај слику и подвуци тачне појмове.

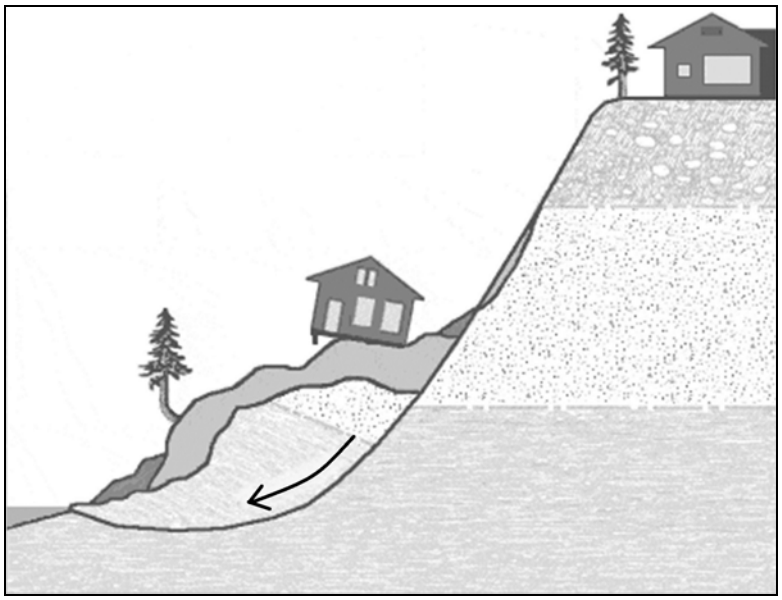

а) Слика приказује **снежну лавину** / **клизиште.**
б) Процес приказан на слици се може јавити услед **обилних падавина** / **дуготрајних суша**.
в) Приказани процес се најпре може јавити на **седиментном растреситом земљишту** / **кречњачким теренима**.
г) Геолошким истраживањима се **може** / **не може** испитати подложност терена за настанак приказаног процеса.

(4 x 2 =8)

6. Заокружи слово испред тачног одговора.

Најтоплији месец на већини метеоролошких станица у Србији јесте месец са најдужом обданицом у току године.

а) Да
б) Не

(2)

7. На линијама испред облика рељефа упиши одговарајуће бројеве тако што ћеш најстаријем по постанку доделити број 1, а најмлађем број 4.

_____ Стара планина
_____ Мачва
_____ Кукавица
_____ Завојско језеро

(4 x 2 = 8)

8. Заокружи планину која према физичко-географском критеријуму не припада следећој групи планина.

Копаоник, Златибор, Жељин, Гоч, Столови

(2)

9. Уписивањем одговарајућих слова на линије повежи градове са рекама које их могу угрозити у случају поплава.

а) Нови Кнежевац	_____ Лим
б) Пирот	_____ Нишава
в) Прибој	_____ Тиса
г) Љубовија	_____ Дрина
д) Свилајнац	_____ Ресава

(5 x 1 = 5)

10. Заокружи слово испред тачног одговора.

Која од наведених општина има већу густину насељености становника?

а) Ћуприја
б) Црна Трава

(2)

11. Заокружи слово испред тачног одговора.

Термоелектрана Костолац се налази у сливу:

а) Млаве
б) Пека

(2)

12. Заокружи слово испред тачног одговора.

У ком руднику се налази угаљ веће калоријске вредности?

а) Сењски рудник (Ресавско-моравски басен)
б) Јарандо (Ибарски басен)

(2)

13. Уписивањем одговарајућих слова на линије повежи реке са површинама њихових сливова.

а) Западна Морава _____ 37 320 km^2
б) Скрапеж _____ 1 036 km^2
в) Ибар _____ 14 721 km^2
г) Велика Морава _____ 7 925 km^2

(4 x 1 = 4)

14. У наредним реченицама тамним словима су написани појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Подвуци тачне појмове.

а) Као последица ратних збивања на простору некадашње СФР Југославије крајем 20. века, забележен је прилив избеглих и расејаних лица у Србији. У односу на простор где су некада живели њихово кретање је **емиграција / имиграција**, а у односу на простор где су се доселили њихово кретање је **емиграција / имиграција**.

б) Смањивање удела младог становништа и негативна стопа природног прираштаја у протеклим деценијама имају **дугорочне / краткорочне** последице по општи друштвени развој Србије.

в) Процес транзиције крајем 20. и почетком 21. века је **успорио / убрзао** економски раст Србије.

(4 x 2 = 8)

15. Заокружи слово испред тачног одговора.

У Србији, у периоду после Другог светског рата, велики број становника мигрирао је на релацији село-град. Разлог за овај процес је:

а) развој индустрије
б) елементарне непогоде
в) бела куга

(2)

16. Заокружи слово испред тачног одговора.

Пораст природног прираштаја у општини Тутин може се објаснити:

а) високим наталитетом
б) врло ниским морталитетом
в) досељавањем из околних општина

(2)

17. Одговори на питања.

а) У ком Националном парку се налазиш уколико си у посети Лепенском виру?

_____

б) Који Национални парк ти је најближи уколико се возиш Шарганском осмицом?

_____

в) У ком Националном парку се налазиш уколико зимујеш на Брезовици?

_____

(3 x 2 = 6)

18. У наведеним реченицама тамним словима су наведени појмови од којих је један тачан, а један нетачан. Подвуци појам који је тачан.

а) Запослени у фабрици чоколаде раде у **секундарном** / **терцијарном** сектору делатности.
б) Са економским развојем неке земље **расте** / **опада** удео високообразованог становништва.
в) Термин глобализација се односи на **економске и културолошке процесе** / **елементарне непогоде** у свету.
г) Унапређење саобраћајне инфраструктуре је **добро** / **лоше** по економски развој неког места.
д) Есперанто је **светски језик** / **локални дијалект у Кини**.

(5 x 2 = 10)

19. Поред тачних тврдњи упиши слово Т, а поред нетачних слово Н.

а) У Војводини доминира екстензивни тип пољопривредне производње. ___
б) Јужно Поморавље је познато по производњи дувана. ___
в) Шумске површине доминирају у Војводини. ___
г) У пољопривредној производњи општине Сјеница сточарство је заступљеније у односу на ратарство. ___
д) Рајачке пимнице у близини Неготина су познате по производњи вина. ___

(5 x 2 = 10)

20. Одговори на питање.

У области А на површини од 300 km^2 живи 6300 становника, а у области Б површине 450 km^2 живи 10350 становика. Која област има већу густину насељности, А или Б?

_____

(2)

21. Заокружи слово испред тачног одговора.

Које године је највећи број држава прикључен Европској Унији?

а) 1994
б) 2004
в) 2014

(2)

Укупан број бодова: 100

Такмичар је на тесту освојио _____ бодова.

Чланови комисије:

1) _____

2) _____

3) _____